

Klimatologisch jaaroverzicht

Jaar 2021

1. Algemeen klimatologisch overzicht, 2021	1
2. Klimatologisch overzicht voor Ukkel, 2021	6
Overzicht van de jaarwaarden sinds 1991	6
Recordwaarden en indeling sinds 1901	6
Evolutie van de dagwaarden	7
Vergelijking met de maand- en jaarwaarden sinds 1991	8
3. Klimatologisch overzicht voor België, 2021	10
Geografische verdeling van de temperaturen	10
Geografische verdeling van de neerslag	11
Geografische verdeling van de zonnestraling	11

1. Algemeen klimatologisch overzicht, 2021

ALGEMEEN

Het afgelopen jaar werden er verschillende records verbroken. Een aantal gelden enkel voor de huidige referentieperiode (1991-2020), al sneuvelden er ook absolute records (referentieperiode afhankelijk van de parameter).

Volgens de Wereld Meteorologische Organisatie zal 2021 op planetaire schaal het vijfde tot zevende warmste jaar worden (waarnemingen vanaf de jaren 1860). **In Ukkel was 2021 in alle geval iets kouder dan normaal.**

OVERZICHT VAN DE BELANGRIJKSTE PARAMETERS

Iets lagere temperatuur dan normaal

In 2021 bedroeg de gemiddelde temperatuur in Ukkel 10,7°C (normaal: 11,0°C).

De meeste maanden bleef de gemiddelde temperatuur dicht bij de respectievelijke normale waarde. Er **sneuvelde slechts 1 maandrecord**: met een gemiddelde temperatuur van 7,3°C registreerden we de **koudste aprilmaand van de huidige referentieperiode** (figuur 5).

De **gemiddelde maximumtemperatuur (14,3°C, normaal: 14,7°C) volgde dezelfde tendens**. Ook hier sneuvelde enkel het maandrecord van april.

Voor de **gemiddelde minimumtemperatuur (7,2°C, normaal: 7,3°C) sneuvelden er 2 maandrecords**:

- In **april** registreerden we de **laagste gemiddelde minimumtemperatuur** voor deze maand van de **huidige referentieperiode**.
- In **juni** werd er een **absoluut record** verbroken. We registreerden de **hoogste gemiddelde minimumtemperatuur** voor deze maand sinds het begin van deze waarnemingen in 1892.

Enkele opmerkelijke feiten over de temperaturen in Ukkel:

- **Een groot temperatuurverschil**: op **1 april** registreerden we een maximum van **21,0°C** (enige lentedag van deze maand). **De dag nadien** bedroeg het maximum hier echter nog maar **9,9°C**.
- In april bedroeg de **gemiddelde temperatuur 7,3°C** (normaal: 10,4°C). We moeten al naar **1986** teruggaan om een lagere waarde tegen te komen (6,6°C). Voor de **gemiddelde minimumtemperatuur (2,4°C)** moeten we zelfs teruggaan naar **1956** voor een lagere waarde (2,3°C).
- In **september** steeg de maximumtemperatuur tot **27,5°C**. Deze waarde ligt **hoger dan deze van juli (26,5°C) en augustus (27,0°C)**.
- **Het werd het afgelopen jaar niet warmer dan 29,5°C**. Voor de huidige referentieperiode was dit de **laagste maximumtemperatuur** (vorig record: 29,8°C in 1993). We moeten teruggaan naar **1988** voor een nog lagere maximumtemperatuur (28,4°C).
- Het afgelopen jaar konden we **geen enkele tropische dag** [max>=30°C] registreren. Sinds het begin van deze waarnemingen in 1892 was dit al de 38ste keer. **Voor de huidige referentieperiode was dit echter nog maar de tweede keer** (vorige keer in 1993).

In ons land werd de **laagste temperatuur** geregistreerd in **Mürdingen (Büllingen)**. Op 10 februari daalde de temperatuur er tot **-14,4°C**. Het **hoogste maximum** werd op 18 juni gemeten. In **Ophoven (Kinrooi)** steeg de temperatuur toen tot **33,6°**.

Derde natste jaar voor Ukkel

Er viel in Ukkel in totaal 1038,8 mm neerslag (normaal: 837,1 mm) en deze jaarlijkse hoeveelheid viel op 192 dagen (normaal: 189,8 dagen). Daarmee was 2021 het derde natste jaar van de huidige referentieperiode achter 2001 (1088,5 mm) en 2002 (1077,8 mm). Wanneer we naar de volledige periode vanaf 1833 kijken, zien we dat dit jaar op de zevende plaats strandt.

Het **grootste dagtotaal** viel hier op 15 juli en bedroeg **58,9 mm**.

Enkel in juli werd er een **nieuw record** gevestigd. Die maand viel er 166,5 mm neerslag in Ukkel. (figuur 6).

Er viel hier alle drie de zomermaanden meer dan 100 mm neerslag. Wanneer we de hoeveelheden van deze drie zeer natte maanden samentellen, komen we uit op een **nieuw absoluut record** (metingen vanaf 1833). De afgelopen zomer viel er in Ukkel maar liefst **410,7 mm neerslag** (normaal: 234,2 mm). **Beduidend meer neerslag dan tijdens de zomer van 1992** toen er **364,8 mm neerslag** viel. De top-3 wordt afgesloten met de zomer van 1850 (360,2 mm).

In ons land varieerden de jaarlijkse totalen tussen 773,5 mm in Sint-Maria-Latem (Zwalm) en 1574,1 mm in Mont-Rigi (Weismes).

In januari en februari viel er in Ukkel **13 dagen neerslag die geheel of gedeeltelijk uit sneeuw bestond**, in april nog drie dagen en op het einde van het jaar nog twee dagen in december.

In februari bleef de sneeuw liggen van de 7de tot de 15de, met de **grootste sneeuwdikte** op de 9de, 11de en 12de met **4 cm**. In april bleef de sneeuw twee dagen op de grond liggen. Op de 6de bedroeg de sneeuwlaag op het gras **6,5 cm**. **Voor een dikkere sneeuwlaag in Ukkel in april moeten we teruggaan tot 12 april 1913**, toen we hier **10 cm sneeuw konden registreren**. In december werd op de 3de **1 cm sneeuw gemeten**.

Dan de rest van ons land. In **Mont-Rigi (Weismes)** lag er op **8 januari 45 cm sneeuw**. Dit was de eerste keer sinds januari 2010 dat er hier elke dag van deze maand sneeuw lag. In februari viel de meeste sneeuw in het noorden van de provincie Antwerpen, met als grootste sneeuwdikte **10 cm in Westmalle (Malle)** van de 8ste tot de 10de. Op 7 april bereikte de sneeuwlaag in **Mont-Rigi (Weismes)** een voor het seizoen ongebruikelijke dikte van **22 cm**.

Op het einde van het jaar lag er **vanaf 25 tot en met 30 november** weer sneeuw in **Mont-Rigi (Weismes)**. In december vormde er zich hier een nieuwe sneeuwlaag vanaf de 2de. De sneeuw bleef liggen tot en met de 13de, met een maximale dikte van **15 cm** op de 10de en de 11de.

Over het hele jaar genomen, registreerden we in ons land **91 onweerdagen** (normaal: 93,3 dagen).

Normale zonneshijnduur in Ukkel

2021 begon zeer somber. Lange tijd zag het er naar uit dat we in januari het record van 2018 (26u 59min) zouden verbreken. Naar het einde van de maand toe volgden er echter enkele net iets

zonnigere dagen waardoor we in Ukkel in totaal 27u 17min zon registreerden. **Daarna wisselden zonnige en sombere maanden elkaar af.** Er werden **geen maandrecords** verbroken en de **totale zonneschijnduur** lag uiteindelijk **zeer dicht bij de normale waarde: 1589u 57min**, normaal 1603u 40min (figuur 8).

Opmerkelijk: zowel april, juni als september waren zonniger dan juli en augustus.

Evenaring absolute record van de gemiddelde windsnelheid in Ukkel

De gemiddelde windsnelheid in Ukkel bedroeg slechts 3,3 m/s (normaal: 3,5 m/s), een evenaring van het absolute record van 1989, 2010 en 2017.

We konden twee maandrecords registreren: met een gemiddelde windsnelheid van respectievelijk 2,6 m/s en 2,7 m/s waren juni en november twee zeer kalme maanden.

Op 2 verschillende dagen tijdens het jaar registreerden we in minstens 1 meetpunt van het anemometrische netwerk in ons land een maximale windstoot van minstens 100 km/u (28 m/s): op 11 maart en op 21 oktober. Deze snelheden konden ook lokaal bereikt worden tijdens de onweders.

NOG ENKELE OPVALLENDE FEITEN

- Dit jaar konden we geen tropische dagen [$\max \geq 30^{\circ}\text{C}$] en dus ook geen hittegolf registreren. Daardoor kwam er een einde aan de lange reeks van zes opeenvolgende jaren met minstens een hittegolf.
- In Ukkel werd zowel op 30 als op 31 maart het absolute record voor de hoogste maximumtemperatuur van deze maand gebroken (vorig record: $22,7^{\circ}\text{C}$ in 1968, metingen vanaf 1892). Op beide dagen steeg de temperatuur tot $23,9^{\circ}\text{C}$. In Houyet steeg de temperatuur op 30 maart zelfs tot $26,0^{\circ}\text{C}$. Dit was de hoogste temperatuur die we deze maand in het klimatologisch meetnet van ons land hebben geregistreerd sinds 1954 (vorig record: $25,8^{\circ}\text{C}$ in 1968 in Angleur (Luik)).
- Tijdens de onweders op 19 juni werden delen van Beauraing getroffen door een voor ons land zware tornado. Ruim een week later, op 27 juni, werd Bernistap (Houffalize) ook zwaar getroffen door een tornado.
- De grootste dagelijkse neerslaghoeveelheid in ons land viel op 14 juli. Die dag viel er in vijf van onze meetpunten een hoeveelheid van meer dan 100 mm. De grootste was deze van Hockai (Stavelot), waar er 179,0 mm viel. Deze grote neerslaghoeveelheden zorgden voor heel veel wateroverlast met helaas een zeer zware menselijke tol. Vooral de provincies Luik, Namen en Luxemburg werden zeer zwaar getroffen en enkel het westen van ons land ontsnapte hieraan.

- **De absolute minimum- en maximumtemperaturen** kwamen regelmatig ter sprake in de verschillende overzichten. Daarbij viel het op dat, op enkele uitzonderingen na, **deze maandelijkse maxima lager waren dan de voorbije 10 jaar**.

Er werden afgelopen jaar nog andere records geëvenaard of verbroken. Ze hier allemaal opsommen zou ons te ver leiden. Meer gedetailleerde verslagen vindt u op onderstaande pagina's:

- Maand- en seizoenoverzichten: <https://www.meteo.be/nl/klimaat/klimaat-van-belgie/klimatologisch-overzicht/2021/november> .
- In de rubriek 'Nieuws' op onze website (<https://www.meteo.be/nl/info/nieuwsoverzicht/2021>).

2. Klimatologisch overzicht voor Ukkel, 2021

Overzicht van de jaarwaarden sinds 1991

	Eenheid	Waarde	Normaal	Record +	Jaar	Record -	Jaar
Gemiddelde temperatuur	°C	10.7	11	12.2	2020	9.2	1996
Gemiddelde maximumtemperatuur	°C	14.3	14.7	16.1	2020	12.8	1996
Gemiddelde minimumtemperatuur	°C	7.2	7.3	8.5	2014	5.6	1996
Vorst dagen	d	34	39.4	79	1996	8	2014
Winterse dagen	d	5	6.1	26	2010	0	2020
Zomerse dagen	d	20	29.9	-	61	14	2002
Tropische dagen	d	0	5.3	--	13	0	1993
Neerslagtotaal	mm	1038.8	837.1	++	1088.5	651.1	2018
Neerslagdagen	d	192	189.8		224	141	2018
Sneeuwdagen	d	19	16.9		53	2	2020
Onweersdagen in België	d	91	93.3		120	69	2013
Gemiddelde windsnelheid	m/s	3.3	3.5	--	3.7	3.3	2017
Zonneschijnduur	uu:mm	1590:00	1603:40		2020:11	1283:51	1998
Globale zonnestraling	kWh/m ²	1039.8	1037.6		1172.7	916.8	1998
Relatieve vochtigheid	%	78	77		81	72	2015
Dampdruk	hPa	10.4	10.4		11.1	9.1	1996
Luchtdruk	hPa	1016.7	1016		1017.9	1013.9	2010

Normaalwaarden gedefinieerd over de periode 1991–2020 (referentie for het huidig klimaat).
 Indeling opgesteld voor de periode 1991–2021.
 Recordwaarden van 1991–2020.

Definitie van de indeling sinds 1991.

+++	---	Hoogste/laagste waarde sinds 1991
++	--	Bij de 3 hoogste/laagste waarden sinds 1991
+	-	Bij de 5 hoogste/laagste waarden sinds 1991

Recordwaarden en indeling sinds 1901

	Eenheid	Waarde	Record +	Jaar	Record -	Jaar
Gemiddelde temperatuur	°C	10.7	12.2	2020	8.4	1963
Gemiddelde maximumtemperatuur	°C	14.3	16.1	2020	11.9	1963
Gemiddelde minimumtemperatuur	°C	7.2	8.5	2014	4.6	1917
Neerslagtotaal	mm	1038.8	+	1088.5	406.4	1921
Neerslagdagen	d	192		266	141	2018
Zonneschijnduur	uu:mm	1590:00		2150:57	1238:37	1981

Indeling opgesteld voor de periode 1901–2021.
 Recordwaarden van 1901–2020.

Definitie van de indeling sinds 1901.

+++	---	Bij de 3 hoogste/laagste waarden sinds 1901
++	--	Bij de 5 hoogste/laagste waarden sinds 1901
+	-	Bij de 10 hoogste/laagste waarden sinds 1901

Evolutie van de dagwaarden

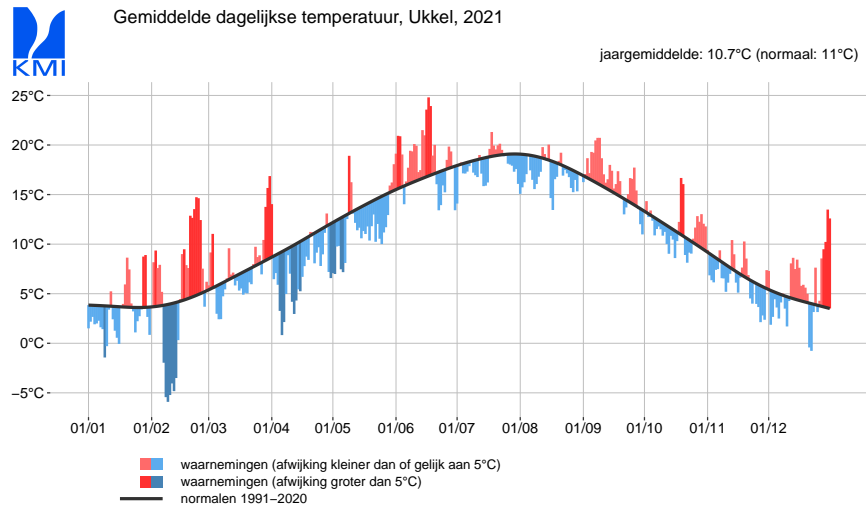

Fig. 1

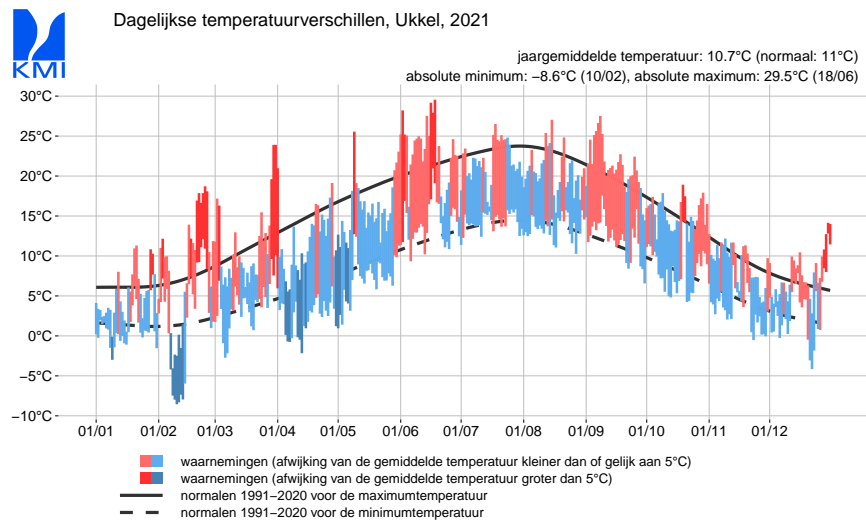

Fig. 2

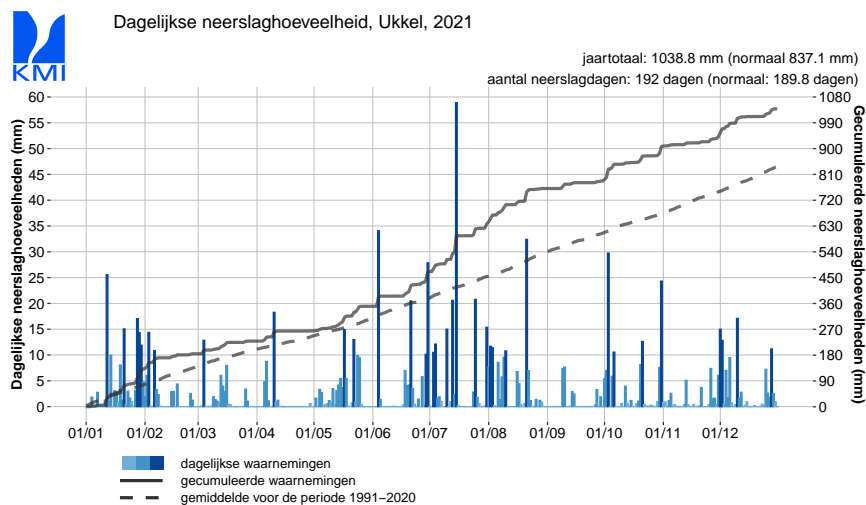

Fig. 3

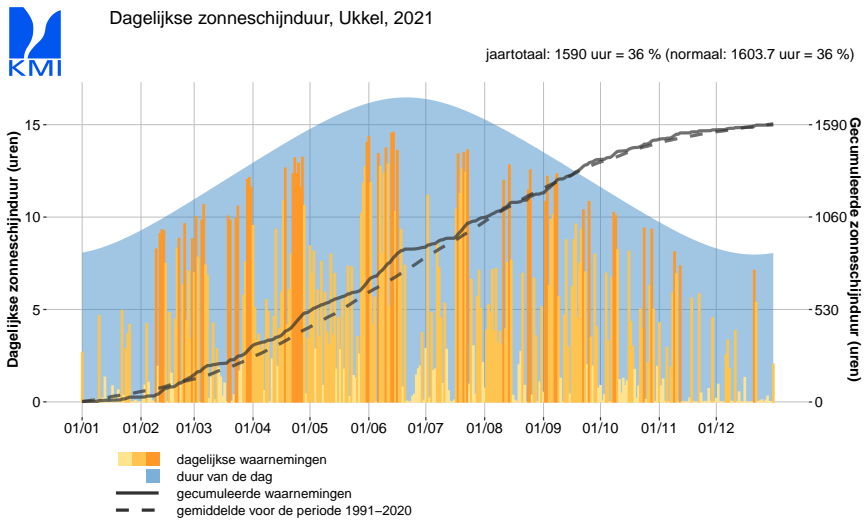

Fig. 4

Vergelijking met de maand- en jaarwaarden sinds 1991

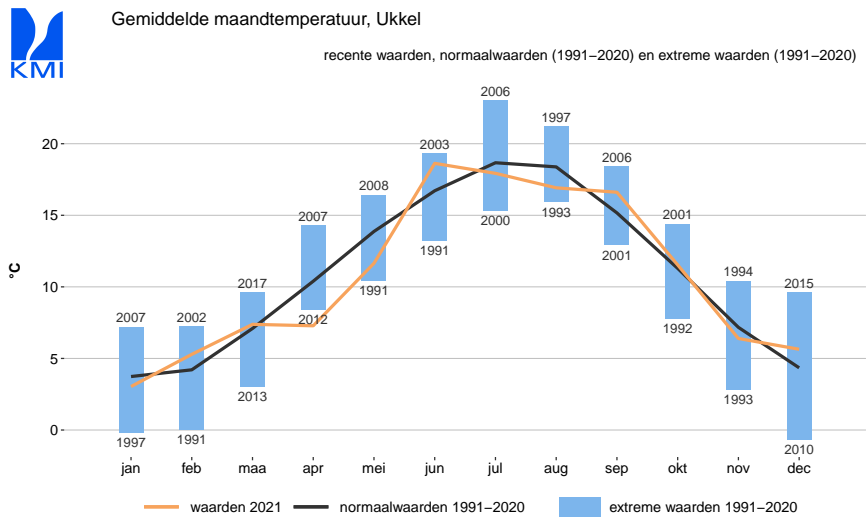

Fig. 5

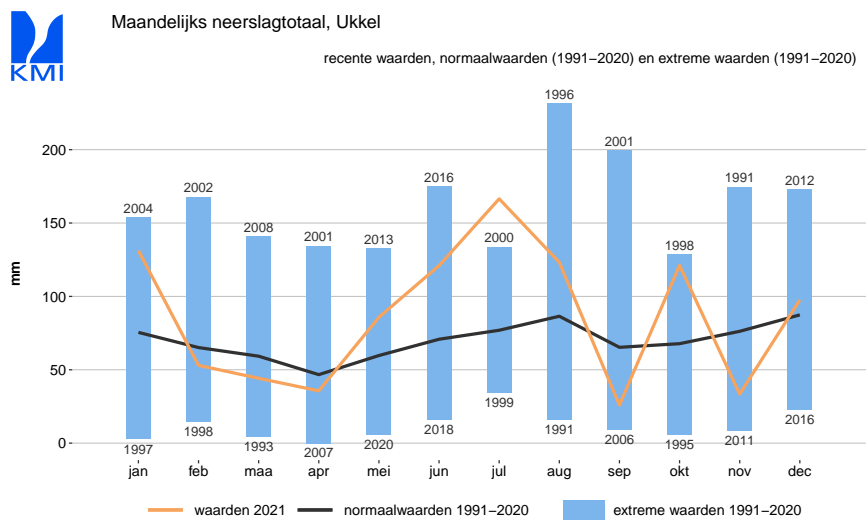

Fig. 6

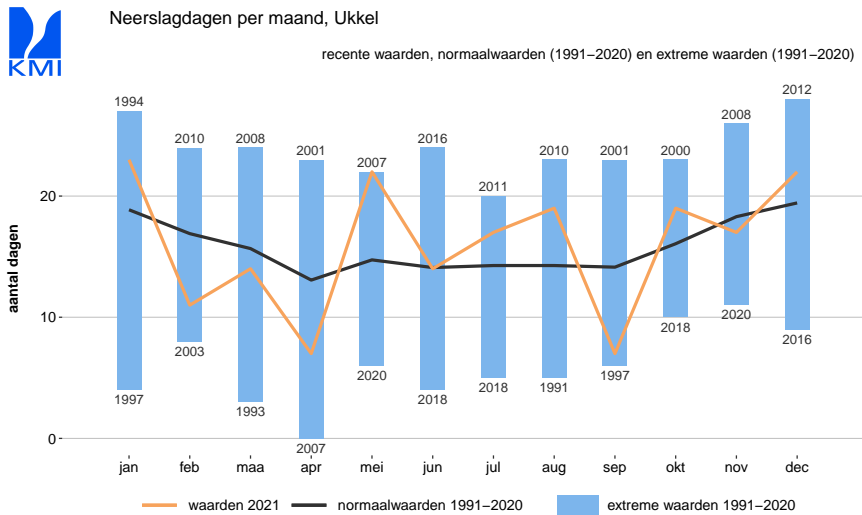

Fig. 7

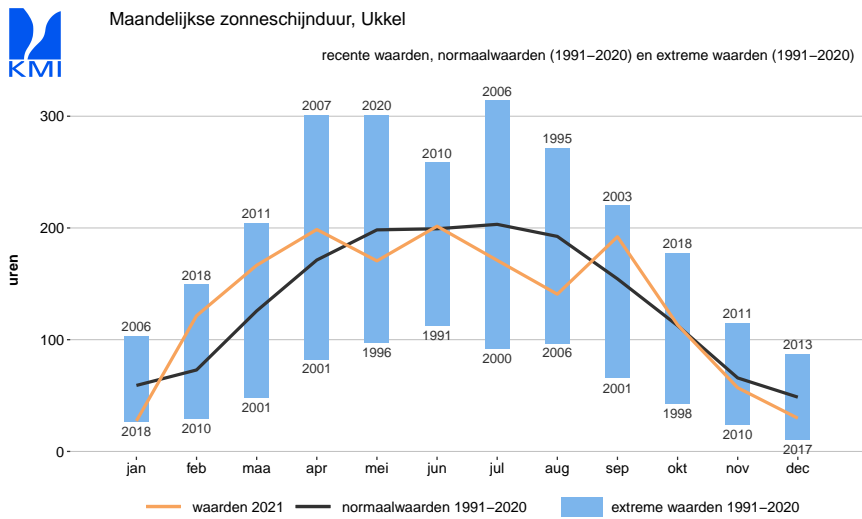

Fig. 8

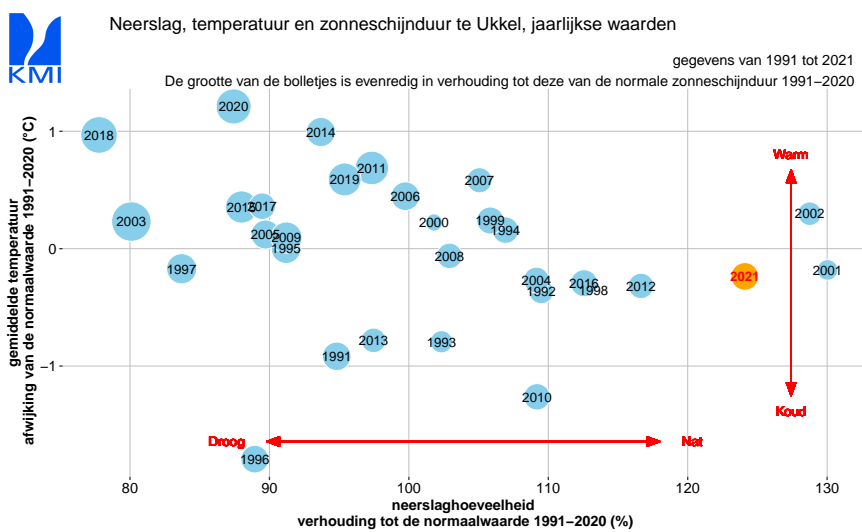
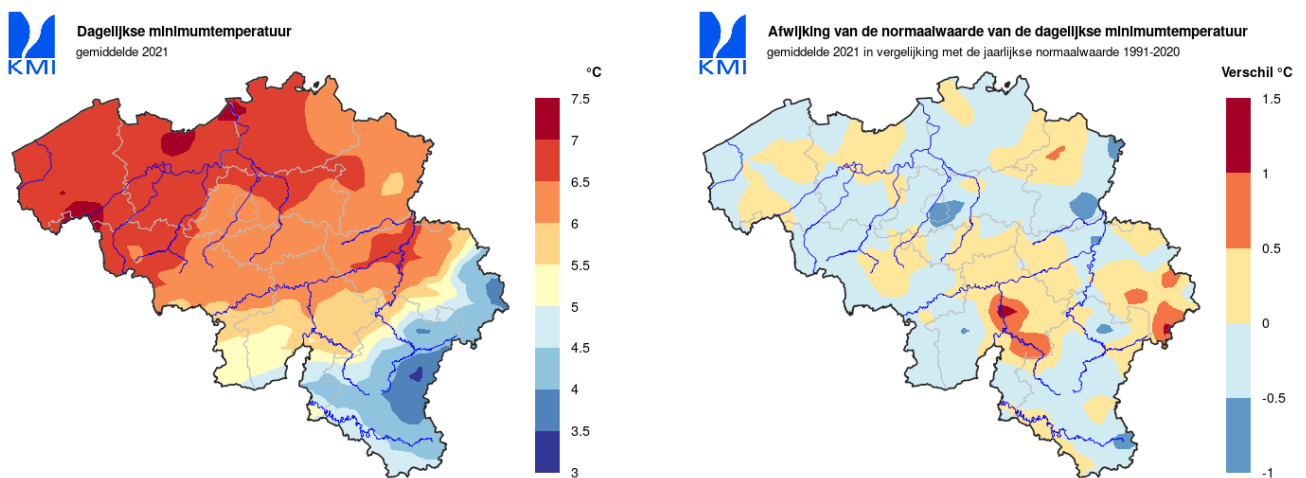
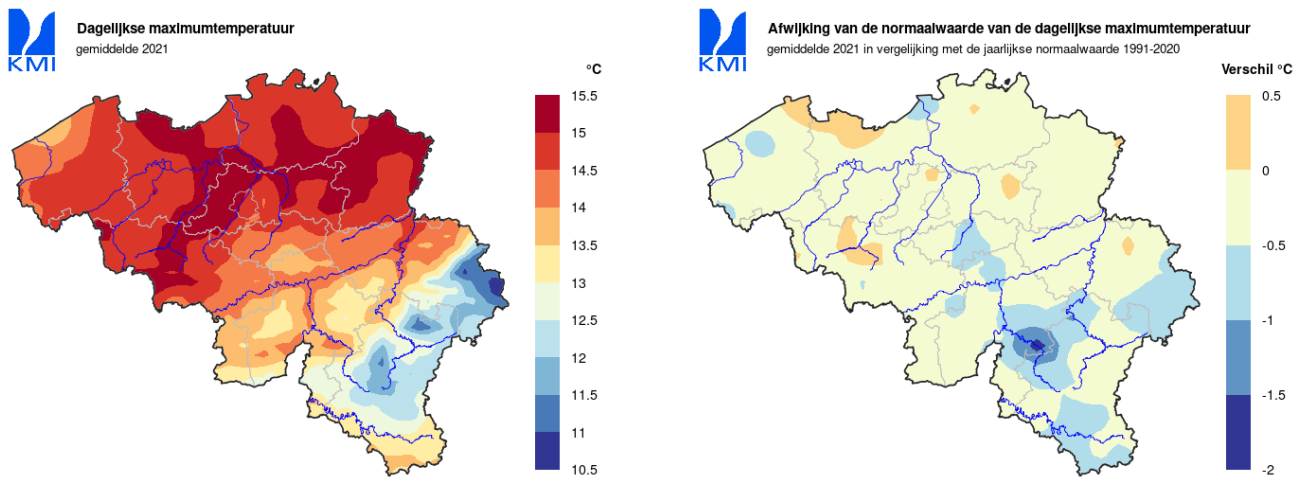
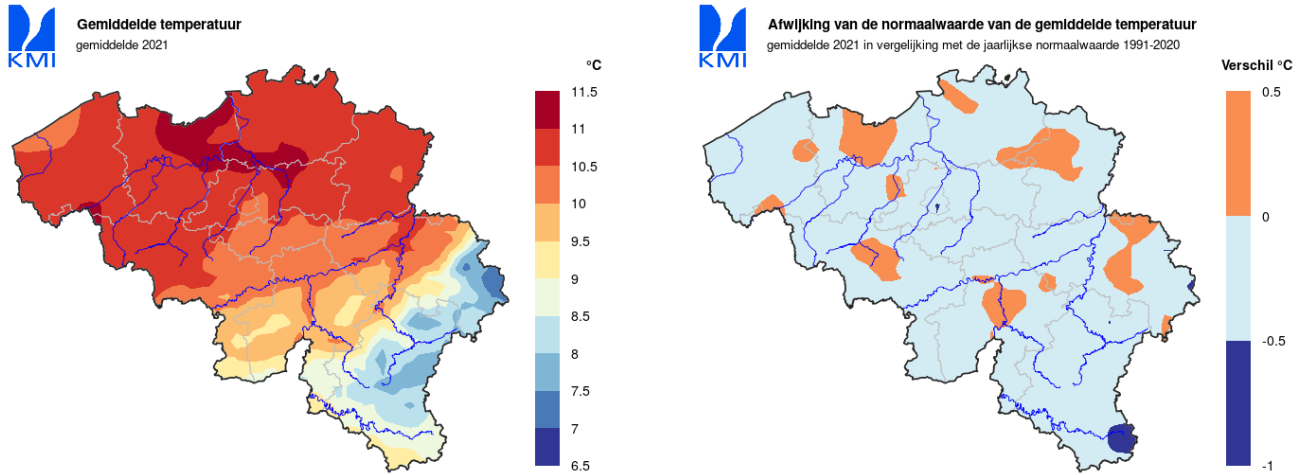

Fig. 9

3. Klimatologisch overzicht voor België, 2021

Geografische verdeling van de temperaturen

Geografische verdeling van de neerslag

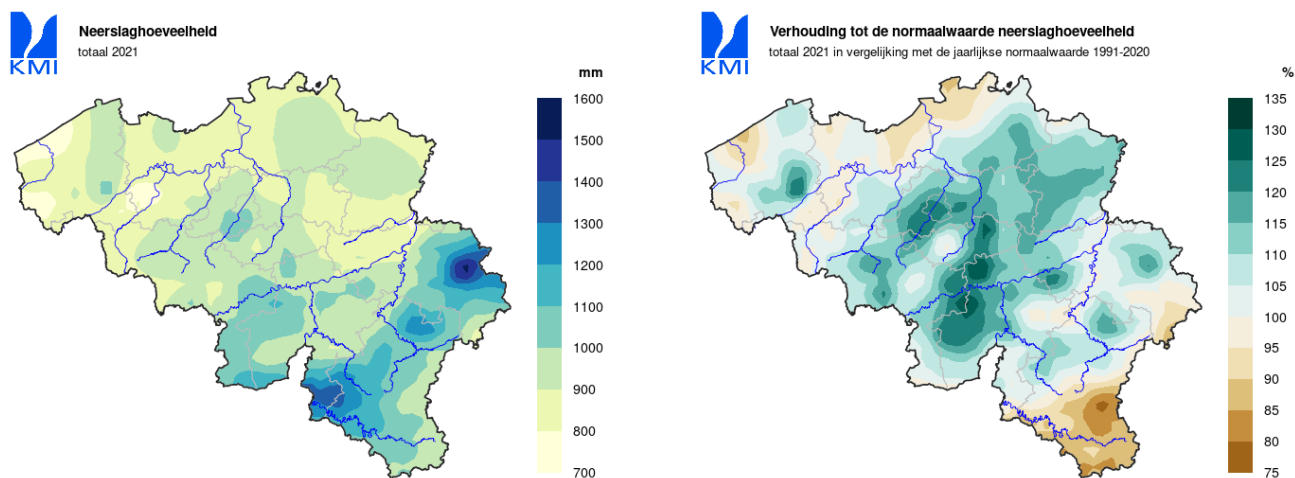

Fig. 13

Geografische verdeling van de zonnestraling

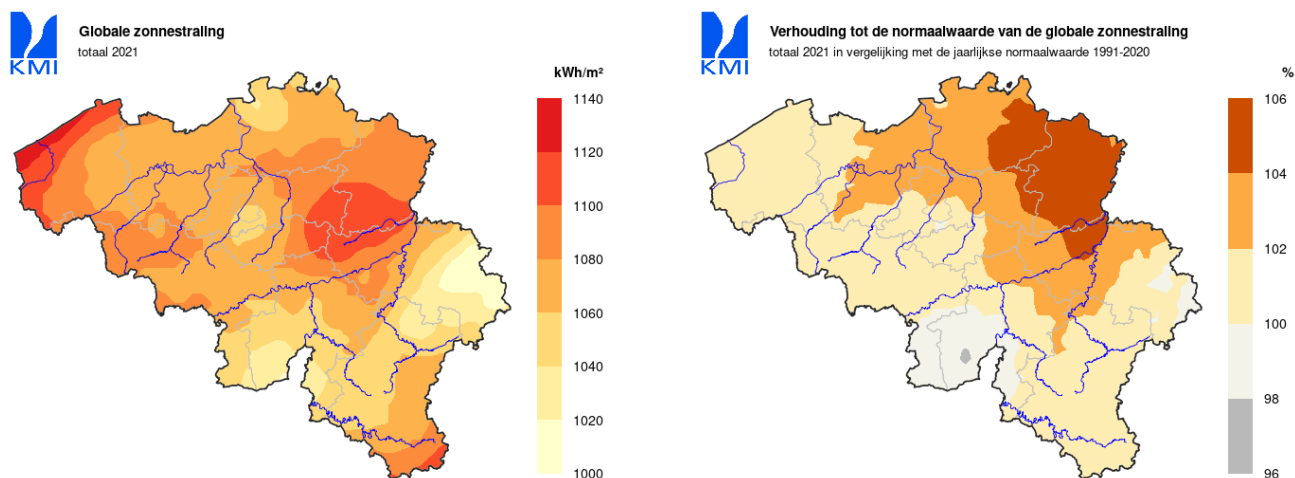

Fig. 14

Deze voorlopige kaarten worden automatisch aangemaakt op basis van de beschikbare gegevens op 18 januari 2022. Indien u de kaarten in een hogere resolutie wenst, gelieve ons te contacteren via ui@meteo.be.

Disclaimer

De rechten van intellectuele eigendom met betrekking tot de gegevens in tabellen, teksten en grafieken komen uitsluitend toe aan het KMI. De publicatie van deze gegevens op de website van het KMI strekt niet tot gehele of gedeeltelijke overdracht van deze rechten. De Gebruiker van de gegevens verbindt er zich toe om, in elke publicatie waarin gebruik gemaakt wordt van de gegevens, het KMI als bron van deze gegevens te vermelden. Het is in geen geval toegestaan om op basis van de gegevens in

tabellen, teksten en grafieken meteorologische of klimatologische diensten te verstrekken. Het KMI zal in geen geval aansprakelijk gesteld kunnen worden voor de eventuele schade die uit het gebruik van de gegevens zou kunnen voortvloeien. In geval van een geschil betreffende de interpretatie of de uitvoering van deze algemene voorwaarden, zullen het KMI en de Gebruiker trachten het geschil zo spoedig mogelijk in der minne te regelen. Zo niet, dan zijn de rechtbanken van het arrondissement Brussel bevoegd.

Koninklijk Meteorologisch Instituut (KMI), 2022